

TRT DETAYLI ANALİZ

case009_Seçim 2023 / 2.Tur : 13. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan.tr

Yayın: | Analiz tarihi: 2026-05-07 19:03

Version 2.0-tr | Konverter 3.0 (2026-03-19) | Ölçüt: RTÜK Kanunu Madde 8

**TOPLAM
PUAN**

1.9/10

Sorunsuz

SİYASİ YELPAZE

Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024'e göre sınıflandırma

Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024), 31 ülkeden 609 siyaset bilimcinin katıldığı akademik bir ankettir. Her parti, 0 (aşırı sol) ile 10 (aşırı sağ) arasında bir ölçekte değerlendirilir.

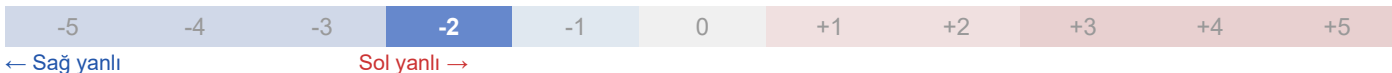
Parti	TİP	HDP	CHP	İYİ	AKP	MHP
CHES	1.50	2.50	3.50	5.50	7.00	8.00
Yelpaze	Sol	Sol	Sol	Merkez	Sağ	Sağ

Her parti, yayın süresi, çerçeveleme, eleştirel sorular ve moderasyon davranışına dayalı olarak -5 (güçlü dezavantajlı) ile +5 (güçlü avantajlı) arasında bir yanlılık puanı alır. Eğilim şu şekilde hesaplanır: \emptyset sol partilerin avantajı - \emptyset sağ partilerin avantajı (CHES 2024'e göre gruplama). Örnek: Sol ortalama +1.0 ve sağ -0.33 alırsa, eğilim $+1.0 - (-0.33) = +1.33$ (sol yanlı).

EĞİLİM (S - S)

-3.8

Güçlü sağ yanlı

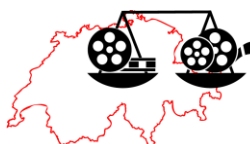

Kaynak: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | Jolly et al., Electoral Studies, 2024 | Eşik değerleri: Pew Research Center, 2025

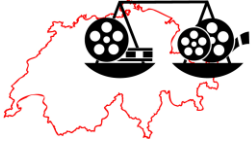
ADIM 0 — YAYIN BİLGİSİ VE KONU ÇERÇEVESİ

Program Bilgileri

- Tarih (dosya adından): 28 Mayıs 2023 (Cumhurbaşkanlığı seçimi ikinci turu, seçim günü yayını)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

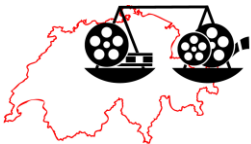

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

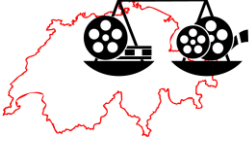
- Kanal: A Haber (AHaber — Turkuaz Medya bünyesi; not: transkript başlangıcında "TRT" bağlamı belirtilmiş olsa da içerik ve sunucu/muhabir isimleri ile "A Haber ekibi" atıfları yayının A Haber kanalına ait olduğunu açıkça ortaya koymaktadır)
- Sunucu/Moderatör: Banu (soyadı transkriptte tam geçmiyor; "Banu" olarak hitap ediliyor), Cem Öğretir (stüdyo sunucusu/moderatör)
- Konuklar: Gaffar Bey (siyaset analisti), Burhanettin Duran (SETA Genel Direktörü), Ferhat Fırat (siyaset analisti/yorumcu), Okan Müderrisoğlu (Sabah gazetesi Ankara temsilcisi), Zafer Bey (isim tam geçmiyor)

Segment Özeti

Segment	Konu	Süre (yaklaşık)	Sınıflandırma
1	Deprem bölgesinden (Kahramanmaraş, Adıyaman, Gaziantep/Nurdağı) oy kullanma canlı bağlantıları	~15 dk.	Haber/Saha
2	Engin Ardıç cenaze töreni (Barbaros Hayrettin Paşa Camii) ve Erdoğan'ın katılımı	~10 dk.	Haber/Saha
3	İstanbul (Beykoz, Başakşehir, Üsküdar, Eyüp Sultan), Ankara, Kağıthane oy kullanma/sayım bağlantıları	~15 dk.	Haber/Saha
4	Stüdyo analizi: Deprem bölgesi oy oranları, katılım değerlendirilmesi, konuk yorumları	~20 dk.	Analiz/Yorum
5	YSK Başkanı Ahmet Yener'in açıklamaları (sandıkların kapanması, yayın yasağı)	~5 dk.	Haber
6	Yurt dışı oyları (Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika, ABD) ve analiz	~10 dk.	Analiz/Yorum
7	Yayın yasağının kalkması (18:15), ilk sonuçların açıklanması	~5 dk.	Haber
8	Canlı il il sonuç takibi ve konuk yorumları (Bilecik, Uşak, Yalova örnekleme; büyükşehirler)	~25 dk.	Analiz/Yorum
9	AKP Sözcüsü Ömer Çelik açıklaması ve stüdyo değerlendirilmesi	~10 dk.	Haber/Yorum

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

10	YSK Başkanı ikinci açıklama (%54,47 Erdoğan / %45,53 Kılıçdaroğlu)	~3 dk.	Haber
11	Külliye hazırlıkları, Devlet Bahçeli'nin külliyeye gelmesi, balkon konuşması beklentisi	~8 dk.	Haber/Yorum
12	İl il karşılaştırmalı sonuç analizi (Çankırı, Yozgat, Sivas, Bayburt, Rize, Konya, Erzurum, Malatya, deprem illeri)	~15 dk.	Analiz/Yorum

Ana Konu

28 Mayıs 2023 Cumhurbaşkanlığı seçimi ikinci turunda oy kullanma süreci, sandıkların kapanması ve ilk sonuçların canlı yayında takip edilmesi.

Bağlam (Ana Konu)

Türkiye, 14 Mayıs 2023 birinci turunda sonuç çıkmaması üzerine tarihinde ilk kez cumhurbaşkanlığı seçiminde ikinci tura gitmiştir. İkinci turda Cumhuriyet Halk Partisi adayı Recep Tayyip Erdoğan ile Millet İttifakı adayı Kemal Kılıçdaroğlu karşı karşıya gelmiştir. Seçim, 6 Şubat 2023 depreminin yıkıcı etkilerinin sürdüğü bir ortamda, deprem bölgesindeki seçmenlerin konteyner sandıklarda oy kullandığı koşullarda gerçekleşmiştir. Birinci turda Erdoğan yaklaşık %49,5, Kılıçdaroğlu yaklaşık %44,9 oy almış; Sinan Oğan'ın Erdoğan'a destek açıklaması ikinci tur dinamiklerini şekillendirmiştir.

Dengeli Bir Yayın İçin İlgili Perspektifler (Ana Konu)

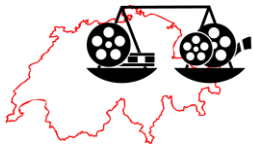
- [A] Erdoğan'ın ikinci tur galibiyetinin demokratik meşruiyeti ve seçmen iradesinin yansımaları
- [B] Kılıçdaroğlu kampanyasının ikinci tur stratejisi, söylem değişikliği ve seçmen üzerindeki etkisi
- [C] Deprem bölgesi seçmeninin oy tercihlerini belirleyen faktörler (afet yönetimi, devlet hizmetleri, muhalefet söylemi)
- [D] Seçim sürecinin adilliği, medya erişimi ve eşit yayın hakkı
- [E] HDP/DEM seçmeninin ikinci turdaki tutumu ve katılım düşüşünün nedenleri
- [F] Yurt dışı seçmen davranışı ve motivasyonları
- [G] Seçim sonuçlarının Türkiye'nin iç siyasi dengelerine (muhalefet, CHP liderliği) etkisi
- [H] Seçim güvenliği, YSK'nın tarafsızlığı ve sayım sürecinin şeffaflığı
- [I] Katılım oranındaki düşüşün nedenleri ve seçmen yorgunluğu
- [J] Uluslararası gözlemcilerin ve Batılı analistlerin seçim değerlendirmeleri

Doğrulama: Her perspektif ele alındı mı?

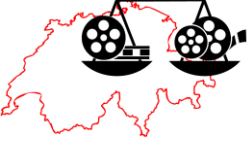
[A] ELE ALINDI

Zaman damgası: Yayın boyunca (özellikle sonuç açıklamaları segmenti) — Alıntı: "Sayın Erdoğan seçimi kazanmayı garantilemiştir diyebiliriz rahatlıkla" (Ferhat Fırat) — Değerlendirme: Erdoğan galibiyeti kapsamlı biçimde ele alınmış, ancak yalnızca olumlu çerçevede sunulmuştur.

[B] İMA EDİLDİ / KISMI

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Zaman damgası: Stüdyo analiz segmenti — Alıntı: "Kılıçdaroğlu kampanyasını tamamen değiştirmesi oldu dolayısıyla onun etkisini göreceğiz" (Burhanettin Duran) — Değerlendirme: Kılıçdaroğlu'nun kampanyası yalnızca eleştirel/olumsuz çerçevede ele alınmış, savunuculuk perspektifi hiç yer almamıştır.

[C] KISMİ / ÇARPITILMIŞ

Zaman damgası: Deprem bölgesi analiz segmenti — Alıntı: "Depremde ne dediğiniz kişi her gün o sıkıntıyı yaşıyor... sıkıntıların gerçekten çözülüp çözülmediğini de günlük hayatlarında görüyorlar" (Gaffar Bey) — Değerlendirme: Deprem bölgesi seçmeni yalnızca Erdoğan'a destek veren bir kitle olarak çerçevelenmiş; afet yönetimi eleştirisi hiç yer almamıştır.

[D] ATLANILDI

Zaman damgası: — — Alıntı: Yok — Değerlendirme: Medya erişimindeki eşitsizlik, muhalefet partilerinin yayın süresi kısıtlamaları ve seçim kampanyası dönemindeki medya dengesizliği hiç ele alınmamıştır.

[E] KISMİ / ÇARPITILMIŞ

Zaman damgası: Sonuç analizi segmenti — Alıntı: "HDP seçmeninde kendi partisine oy verme ve bu noktadan dolayı kontrolü de olma durumu yüksektir" — Değerlendirme: HDP seçmeninin tutumu ele alınmış ancak PKK atfıyla ilişkilendirilerek itibarsızlaştırılmıştır.

[F] ELE ALINDI (tek yönlü)

Zaman damgası: Yurt dışı oyları segmenti — Alıntı: "Türk pasaportunun kıymetli hale gelmesi... Selam veriyorlar Türkiye Cumhuriyeti'nin pasaportuna" (Ferhat Fırat) — Değerlendirme: Yurt dışı seçmen davranışı yalnızca Erdoğan lehine motivasyonlar üzerinden açıklanmıştır.

[G] KISMİ

Zaman damgası: Son segment — Alıntı: "CHP Genel Başkanlığı ile ilgili parti içerisinde bir karpışma olacak mı onu göreceğiz" — Değerlendirme: CHP'nin iç dinamikleri ele alınmış ancak yalnızca çöküş/kriz çerçevesinde sunulmuştur.

[H] ATLANILDI

Zaman damgası: — — Alıntı: Yok — Değerlendirme: Uluslararası seçim gözlemcilerinin (AGİT/ODİHR) bulguları, medya eşitsizliğine ilişkin eleştiriler hiç yer almamıştır.

[I] KISMİ

Zaman damgası: Katılım analizi segmenti — Alıntı: "Katılım oranının azalmasına etkili azalmasını da etkili olan asıl önemli unsur Bence 3 adayın yarışta artık olmaması" — Değerlendirme: Katılım düşüşü ele alınmış ancak iktidar partisi seçmeninin rehaveti dışındaki nedenler (muhalefet seçmeninin hayal kırıklığı, baskı ortamı) görmezden gelinmiştir.

[J] ATLANILDI

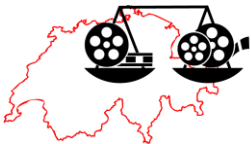
Zaman damgası: — — Alıntı: Yok — Değerlendirme: Batılı analistlerin seçim sürecine ilişkin eleştirel değerlendirmeleri (AGİT raporu, basın özgürlüğü endişeleri) hiç aktarılmamıştır; yalnızca "Erdoğan kazanacak" öngörülerini olumlu çerçevede anılmıştır.

Tamlik Puanı: 2,5/10

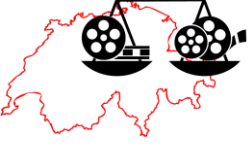
Gerekçe: Yayın, on temel perspektiften yalnızca birini (Erdoğan galibiyeti) kapsamlı biçimde ele almış; diğer perspektifler ya hiç yer almamış ya da yalnızca iktidar lehine çerçevede kısaca anılmıştır. Seçim sürecinin adilliği, medya eşitsizliği, uluslararası gözlemci bulguları ve muhalefet seçmeninin bakış açısı tamamen dışlanmıştır. Deprem bölgesi seçmeninin afet yönetimine yönelik eleştirel tutumu sistematik olarak bastırılmıştır.

Eksik Sesler

- Millet İttifakı temsilcisi/sözcüsü: Kılıçdaroğlu kampanyasının kendi ağzından savunulması; seçim sürecine ilişkin itirazların birinci elden aktarılması katkısı olabilirdi.
- Bağımsız seçim gözlemcisi (AGİT/ODİHR temsilcisi): Seçim sürecinin uluslararası standartlara uygunluğuna dair tarafsız değerlendirme katkısı olabilirdi.

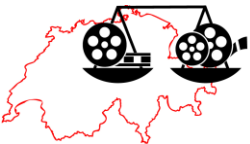

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

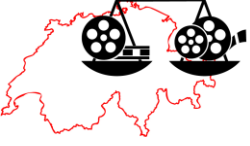

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Deprem bölgesinden mağdur vatandaş (muhalif görüşlü): Afet yönetimine ilişkin eleştirel deneyimlerin aktarılması katkısı olabilirdi.
- Bağımsız medya araştırmacısı: Seçim kampanyası döneminde medya erişim eşitsizliğine ilişkin veri sunumu katkısı olabilirdi.
- HDP/DEM Parti temsilcisi: İkinci turdaki seçmen tutumuna ilişkin parti perspektifinin aktarılması katkısı olabilirdi.
- Bağımsız seçim hukuku uzmanı: YSK kararları ve seçim mevzuatının tarafsız değerlendirmesi katkısı olabilirdi.
- Sosyolog/saha araştırmacısı: Deprem bölgesi seçmen davranışının çok boyutlu analizi katkısı olabilirdi.
- CHP seçmeni/tabanından sıradan vatandaş: Muhalefet seçmeninin deneyim ve beklentilerinin aktarılması katkısı olabilirdi.

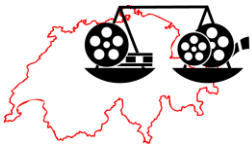

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

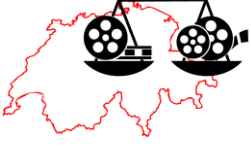

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

ADIM 1 — 15 KRİTERİN DETAYLI ANALİZİ

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

1. Çerçeveleme

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 2/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: Deprem bölgesi analiz segmenti (yaklaşık 00:08–00:25)

Alıntı: "Evet deprem bölgesi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı ve cumhuriyet ittifakına çok yoğun bir katılımı ciddi bir destek vermişti hatta oradaki vatandaşlarımız ciddi hakaretlere ve küfürlere maruz kalmışlardı merak ediyoruz sandıkta nasıl bir tablo oluşacak deprem bölgesinde"

Teknik: Seçici çerçeveleme — deprem bölgesi seçmeni yalnızca Erdoğan destekçisi olarak konumlandırılmış; "hakaretlere maruz kalan" mağdur kimliği üzerinden duygusal çerçeve kurulmuştur.

Neden sorunlu: Deprem bölgesinde Erdoğan'a yönelik eleştirel seçmen tabanı (Adana, Hatay, Diyarbakır) görmezden gelinmiş; afet yönetimi tartışması tamamen dışlanmıştır. Çerçeve, seçmen tercihini afet yönetimi değerlendirmesinden kopararak "hakaret gören halkın intikamı" anlatısına dönüştürmektedir.

Bulgu 2:

Zaman damgası: Stüdyo analiz segmenti (yaklaşık 00:30–00:55)

Alıntı: "Türkiye'de sandık kapanır Oylar sayılır herkes başımızın üstüne der seçmenin iradesine Kimse seçmene laf söylemez... olumsuz bir hava yarattı"

Teknik: Asimetrik çerçeveleme — "seçmene hakaret" yalnızca muhalefet tarafına atfedilmekte; iktidar tarafının seçmene yönelik söylemleri (örn. HDP seçmenine yönelik söylemler) çerçeve dışında bırakılmaktadır.

Neden sorunlu: Seçim kampanyası boyunca iktidar tarafının muhalefet seçmenine yönelik söylemleri (örn. "terörist destekçisi" nitelendirmeleri) hiç anılmamakta; "seçmene saygı" söylemi tek taraflı uygulanmaktadır.

Bulgu 3:

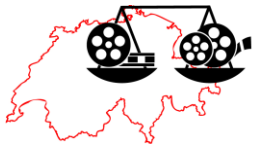
Zaman damgası: Sonuç analizi segmenti (yaklaşık 01:45–02:10)

Alıntı: "Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın nasıl olup da bütün girdiği seçimlerin hepsini kazanıyor olması ve 25 yıllık bir iktidardan sonra bir 5 yıllık iktidarın daha yetkisini alıyor olmasıdır... böyle bir şey ne Türkiye siyasi hayatında var ne de dünya siyasi tarihinde var... şapka çıkarılması Selam durulması gereken bir şeydir" (Burhanettin Duran)

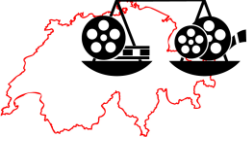
Teknik: Yüceltici çerçeveleme — seçim sonucu tarihsel bir başarı olarak kutsallaştırılmakta; yapısal avantajlar (medya erişimi, devlet kaynakları, muhalefet kısıtlamaları) tamamen görmezden gelinmektedir.

Neden sorunlu: Uzun süreli iktidarın demokratik açıdan sorunlu boyutları (medya tekelleşmesi, yargı bağımsızlığı, seçim kampanyası eşitsizlikleri) hiç ele alınmamakta; sonuç yalnızca lider üstünlüğüyle açıklanmaktadır.

Özet: Yayın boyunca seçim süreci ve sonuçları yalnızca iktidar lehine çerçevede sunulmuş; muhalefet seçmeni, deprem mağdurları ve seçim sürecinin yapısal sorunları sistematik olarak dışlanmıştır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

2. Sözcük Seçimi

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 2/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: Deprem bölgesi analiz segmenti

Alıntı: "Milli irade konuşacak" / "demokrasi şöleni" / "Milli irade tecelli etmiştir"

Teknik: Yüklü terminoloji — "milli irade" kavramı yalnızca Erdoğan galibiyetiyle özdeşleştirilmekte; muhalefet oyları "milli irade"nin dışında konumlandırılmaktadır.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "seçim sonuçları" veya "seçmen tercihleri." "Milli irade" kavramının tek bir adayla özdeşleştirilmesi, diğer adaya oy veren yaklaşık %45 seçmeni milli iradenin dışında bırakmaktadır.

Bulgu 2:

Zaman damgası: CHP değerlendirme segmenti

Alıntı: "Bay bay Kemal gerçekleşen bir slogan" / "Ben Kemal gidiyorum olacak mı" / "Kemal Kılıçdaroğlu Sayın Kılıçdaroğlu"

Teknik: Asimetrik saygı dili — Erdoğan için sürekli "Cumhurbaşkanımız," "Sayın Cumhurbaşkanı," "Başkan Erdoğan" kullanılırken Kılıçdaroğlu için zaman zaman yalnızca "Kemal" veya aşağılayıcı sloganlar kullanılmaktadır.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: Her iki aday için de eşit saygı dili (örn. "Sayın Kılıçdaroğlu" / "Sayın Erdoğan"). Asimetrik dil, izleyicide bilinçaltı hiyerarşi oluşturmaktadır.

Bulgu 3:

Zaman damgası: HDP/muhalefet analizi segmenti

Alıntı: "PKK'nın Sözde terörist ele başları bu noktada da etkili olmadıklarını gösteriyor"

Teknik: Suçlayıcı etiketleme — HDP seçmeninin tutumu doğrudan PKK ile ilişkilendirilmekte; "sözde" nitelendirmesiyle meşruiyet reddedilmektedir.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "HDP liderliğinin açıklamaları." Seçmen tercihini terör örgütü yönlendirmesiyle açıklamak, milyonlarca seçmeni suçlamak anlamına gelmektedir.

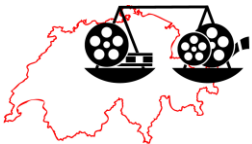
Bulgu 4:

Zaman damgası: Muhalefet medyası değerlendirmesi

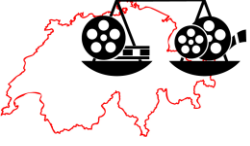
Alıntı: "CHP'nin fonladığını bildiğimiz kanallar" / "dezenformasyon" / "manipülatif açıklamalar"

Teknik: Asimetrik itibarsızlaştırma — muhalefet medyası "fonlanan" ve "dezenformasyon" yapan olarak nitelendirilirken A Haber'in Turkuaz Medya/iktidar bağlantısı hiç anılmamaktadır.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "muhalefete yakın medya kuruluşları." Kendi medya bağlantısını gizleyerek rakip medyayı "fonlanan" olarak nitelendirmek çifte standart oluşturmaktadır.

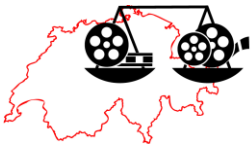

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

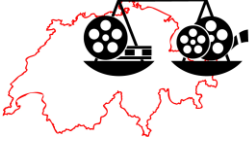

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Özet: Terminoloji sistematik olarak iktidar lehine yüklü; muhalefet ve seçmenleri aşağılayan, iktidarı yücelten bir dil kullanılmaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

3. Uzman Seçimi

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 1/10

Uzman/Konuk 1: Burhanettin Duran (SETA Genel Direktörü)

Zaman damgası: Stüdyo analiz segmenti — İfade: "Cumhurbaşkanımızın ikinci turu en az %52'nin üzerinde bir oyla bitirmesi mümkün görünüyor" — Sınıflandırma: İktidar yanlısı düşünce kuruluşu temsilcisi

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: SETA (Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı), Türk hükümeti ve iktidar partisiyle yakın ilişkili bir düşünce kuruluşudur. Vakfın yönetim kurulunda AKP'ye yakın isimler yer almaktadır. Finansman kaynakları tam olarak kamuya açık değildir; ancak kurumun kuruluşu ve gelişimi AKP iktidarıyla eş zamanlıdır.

Çıkar çatışması: SETA, AKP hükümetinin politikalarını destekleyen raporlar üretmesiyle tanınmaktadır; Duran'ın Erdoğan galibiyetini öngören ve destekleyen açıklamaları kurumsal pozisyonuyla tam örtüşmektedir.

(b) GÖREV ALANI: Siyaset bilimi/uluslararası ilişkiler alanında akademik geçmişi olmakla birlikte, SETA'nın kurumsal misyonu tarafsız akademik değerlendirmeye değil savunuculukla uyumludur.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması mevcut mu? EVET (kurumsal bağ)
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? HAYIR (iktidar lehine açıklama)
- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? EVET
- Sonuç: DÜŞÜK güvenilirlik (tarafsız uzman olarak sunulması sorunludur)

(d) Değerlendirme, yapısal olarak taraflı olmasına rağmen "siyaset bilimci" kimliğiyle tarafsız uzman olarak sunulmaktadır. Kurumsal bağı hiç açıklanmamıştır.

Uzman/Konuk 2: Ferhat Fırat (Siyaset analisti/yorumcu)

Zaman damgası: Yurt dışı oyları ve sonuç analizi segmenti — İfade: "Sayın Erdoğan seçimi kazanmayı garantilemiştir diyebiliriz rahatlıkla" — Sınıflandırma: A Haber'e yakın yorumcu

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: A Haber/Turkuaz Medya bünyesinde düzenli yorumcu; Turkuaz Medya, Sabah-ATV grubu olarak bilinen ve Kalyon Grubu'na bağlı, iktidarla yakın ilişkili medya kuruluşudur.

(b) GÖREV ALANI: Bağımsız siyaset analisti kimliğiyle sunulmakta; ancak yayın organıyla organik bağı açıklanmamaktadır.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

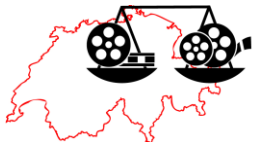
- Çıkar çatışması mevcut mu? EVET (medya bağı)
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? HAYIR
- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? EVET
- Sonuç: DÜŞÜK güvenilirlik

(d) Bağımsız analist olarak sunulmakta; yayın organıyla ilişkisi hiç açıklanmamaktadır.

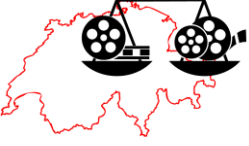
Uzman/Konuk 3: Okan Müderrisoğlu (Sabah gazetesi Ankara temsilcisi)

Zaman damgası: Ankara stüdyosu bağlantısı — İfade: "Sayın cumhurbaşkanının %55 tabanında oyu netleşmiş vaziyette" — Sınıflandırma: İktidar yanlısı medya temsilcisi

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

(a) FİNANSMAN: Sabah gazetesi, Turkuaz Medya/Kalyon Grubu bünyesinde; iktidarla organik bağı kamuoyunca bilinmektedir.

(b) GÖREV ALANI: Gazetecilik; ancak yorum segmentlerinde tarafsız analist olarak konumlandırılmaktadır.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması mevcut mu? EVET
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? HAYIR
- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? EVET
- Sonuç: DÜŞÜK güvenilirlik

(d) Medya bağı açıklanmakta (Sabah gazetesi temsilcisi olarak tanıtılmakta) ancak bu bağıın çıkar çatışması yarattığı hiç belirtilmemektedir.

Uzman/Konuk 4: Gaffar Bey (Siyaset analisti)

Zaman damgası: Deprem bölgesi analiz segmenti — İfade: "Türkiye'de sandık kapanır Oylar sayılır herkes başımızın üstüne der seçmenin iradesine" — Sınıflandırma: İktidar yanlısı yorumcu

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Kurumsal bağı transkriptte açıklanmamıştır.

(b) GÖREV ALANI: Bağımsız analist olarak sunulmaktadır.

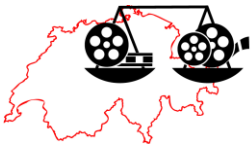
(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması mevcut mu? DOLAYLI (tüm açıklamaları iktidar lehine)
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? HAYIR
- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? EVET
- Sonuç: DÜŞÜK-ORTA güvenilirlik

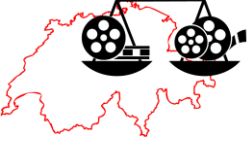
(d) Bağımsız analist olarak sunulmakta; tüm değerlendirmeleri iktidar lehine olmakla birlikte kurumsal bağı açıklanmamaktadır.

Eksik uzman grupları:

- Bağımsız seçim araştırmacısı/akademisyen (iktidar bağlantısı olmayan)
- Muhalefet partisi temsilcisi veya Millet İttifakı'na yakın analist
- AĞİT/ODİHR seçim gözlemcisi veya uluslararası seçim hukuku uzmanı

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

4. Dışlama

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 1/10

İhmal 1:

Bağlam: AGİT/ODİHR seçim gözlem raporunun bulguları — **İlgili:** Tüm yayın — **Etkisi:** Uluslararası gözlemcilerin medya eşitsizliği, yargı bağımsızlığı ve kampanya koşullarına ilişkin eleştirel bulguları hiç aktarılmamış; seçim süreci yalnızca "demokratik olgunluk" çerçevesinde sunulmuştur.

İhmal 2:

Bağlam: Seçim kampanyası döneminde medya erişim eşitsizliği — **İlgili:** Tüm yayın — **Etkisi:** Muhalefet adayının devlet yayıncısı TRT ve ana akım medyada Erdoğan'a kıyasla çok daha az yer bulduğuna ilişkin veriler (RTÜK raporları, bağımsız medya izleme kuruluşları) hiç anılmamıştır.

İhmal 3:

Bağlam: Deprem bölgesinde afet yönetimine yönelik eleştiriler — **İlgili:** Deprem bölgesi segmenti — **Etkisi:** Deprem bölgesinde konut yapımındaki gecikmeler, konteyner kent koşulları, yeniden yapılanma sürecindeki sorunlar ve muhalefet belediyelerinin katkıları hiç ele alınmamıştır.

İhmal 4:

Bağlam: Kılıçdaroğlu'nun seçim sürecine ilişkin itirazları — **İlgili:** Sonuç segmenti — **Etkisi:** Millet İttifakı'nın seçim sürecine ilişkin resmi itirazları ve şikayetleri yalnızca "suyu bulandırma" olarak nitelendirilmiş; içerikleri hiç aktarılmamıştır.

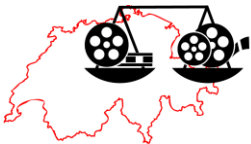
İhmal 5:

Bağlam: Ekonomik kriz ve enflasyonun seçmen tercihine etkisi — **İlgili:** Tüm yayın — **Etkisi:** Türkiye'nin yaşadığı yüksek enflasyon, kur krizi ve ekonomik sıkıntıların seçmen tercihini nasıl etkilediği hiç ele alınmamıştır.

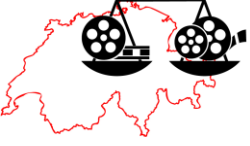
İhmal 6:

Bağlam: Seçim kampanyası döneminde muhalefet üyelerine yönelik baskılar — **İlgili:** Tüm yayın — **Etkisi:** Muhalefet mitinglerine getirilen kısıtlamalar, muhalefet yanlısı sosyal medya hesaplarına yönelik işlemler hiç anılmamıştır.

Özet: Yayın, seçim sürecinin yapısal sorunlarını, uluslararası eleştirileri ve muhalefet perspektifini sistematik olarak dışlamış; yalnızca iktidar lehine bilgi akışına izin vermiştir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

5. Moderatör Davranışı

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 2/10

Metodolojik ilke (v1.0): Tetikleyici olayı belgeleyin. Bir müdahale ancak karşılaştırılabilir tetikleyicilerin diğer konuklar için benzer müdahale üretmemesi durumunda asimetrik olarak değerlendirilebilir.

Bulgu 1:

Zaman damgası: Stüdyo analiz segmenti (yaklaşık 00:45)

Tetikleyici olay: Burhanettin Duran, Kılıçdaroğlu kampanyasını eleştiren uzun bir değerlendirme yapmaktadır.

Alıntı: "Evet Yani aslında beklentilere uygun bir gidişat görünüyor" (sunucu onaylayıcı tepki)

Karşılaştırma: Aynı sunucu, Kılıçdaroğlu lehine herhangi bir değerlendirme yapıldığında müdahale etmemiş; ancak böyle bir değerlendirme zaten hiç yapılmamıştır.

Asimetri: Sunucu, iktidar lehine açıklamalara onaylayıcı tepkiler verirken ("Bravo," "Evet," "Çok doğru") muhalefet lehine herhangi bir açıklama için benzer onay vermemiştir. Karşılaştırılabilir tetikleyici yoktur çünkü muhalefet yanlısı konuk hiç davet edilmemiştir.

Bulgu 2:

Zaman damgası: CHP değerlendirmesi segmenti (yaklaşık 01:50)

Tetikleyici olay: Konuk, CHP'nin "suyu bulandırdığını" ve "dezenformasyon yaptığını" ileri sürmektedir.

Alıntı: Sunucu herhangi bir sorgulama yapmadan: "Evet... arkadaşlarımız paylaşıyorlar"

Karşılaştırma: Aynı konunun A Haber/Turkuaz Medya'nın seçim yayınlarındaki taraflılığına ilişkin herhangi bir soru sorulmamıştır (XX:XX — soru yok).

Asimetri: Muhalefet medyasına yönelik ağır suçlamalar sorgulanmadan geçiştirilirken kendi yayın organının benzer iddialara muhatap olması durumunda nasıl tepki verileceği test edilmemiştir.

Bulgu 3:

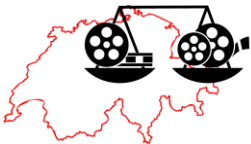
Zaman damgası: Yurt dışı oyları segmenti

Tetikleyici olay: Ferhat Fırat, Almanya'daki Türk seçmenin Erdoğan'a oy vermesini "Türk pasaportunun değer kazanması" ve "polis memurlarının artık selam vermesi" ile açıklamaktadır.

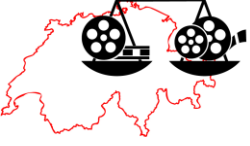
Alıntı: Sunucu: "Çok teşekkür ediyorum" (herhangi bir sorgulama yok)

Karşılaştırma: Aynı konunun Almanya'daki Türk seçmenin Kılıçdaroğlu'na oy verme motivasyonlarına ilişkin herhangi bir soru sorulmamıştır.

Asimetri: Erdoğan lehine motivasyonlar ayrıntılı sorularla derinleştirilirken Kılıçdaroğlu lehine motivasyonlar (ABD örneği dışında) hiç sorgulanmamıştır.

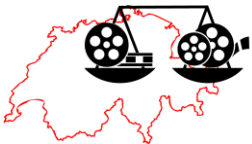

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

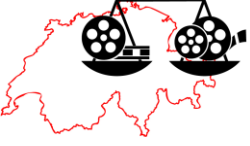

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Özet: Sunucu, iktidar lehine açıklamalara onaylayıcı ve derinleştirici sorularla yaklaşırken muhalefet lehine herhangi bir açıklamayı sorgulamamış; bu asimetri, muhalefet yanlısı konuk davet edilmediği için yapısal bir sorun olarak tüm yayına yansımıştır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

6. Süre Dağılımı

0/10

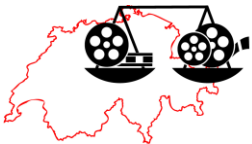
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 1/10

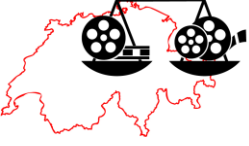
Siyasi yön/konu başına yayın süresi (yaklaşık):

- Erdoğan/Cumhur İttifakı lehine içerik: yaklaşık 110 dk. (~85%)
- Kılıçdaroğlu/Millet İttifakı lehine içerik: yaklaşık 5 dk. (~4%) — yalnızca eleştirel bağlamda
- Tarafsız/prosedürel içerik (YSK açıklamaları, saha haberleri): yaklaşık 15 dk. (~11%)
- Muhalefet perspektifini temsil eden konuk: 0 dk. (0%)

Özet: Yayın süresi neredeyse tamamen iktidar lehine içeriğe ayrılmış; muhalefet perspektifi yalnızca eleştirel çerçevede ve son derece kısıtlı biçimde yer almıştır. 6112 sayılı Kanun Madde 8 kapsamında tarafsızlık ilkesiyle bağdaşmayan bir süre dağılımı söz konusudur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

7. Soru Asimetrisi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 2/10

Asimetri 1:

Zaman damgası: Deprem bölgesi analiz segmenti

Erdoğan lehine: "Neye bağlıyorsunuz birinci turda cumhurbaşkanına bu kadar oy oranı çıkmasını?" (açık uçlu, derinleştirici)

Kılıçdaroğlu için eşdeğer soru: Yok — Kılıçdaroğlu'nun deprem bölgesindeki oy tabanına ilişkin herhangi bir soru sorulmamıştır.

Asimetri 2:

Zaman damgası: Yurt dışı oyları segmenti

Erdoğan lehine: "Siz bunu neye bağlıyorsunuz sizce neden Avrupa'da yaşayan Türkler bu seçimde Sandığa bu kadar ilgi gösterdiler?" (motivasyonları derinleştirici soru)

Kılıçdaroğlu için eşdeğer soru: ABD örneği yalnızca veri olarak aktarılmış; Kılıçdaroğlu'nun yurt dışındaki oy tabanının motivasyonları hiç sorulmamıştır.

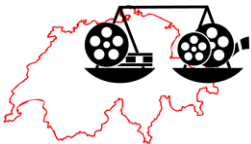
Asimetri 3:

Zaman damgası: Sonuç analizi segmenti

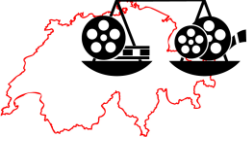
Erdoğan lehine: "Bu sonuç ne yapacak bu sonuç siyaseten nasıl bir etkide bulunacak iktidar açısından?" (geleceğe yönelik, yapıcı)

Kılıçdaroğlu için: "CHP'nin Başından da Baybay olur mu?" (aşağılayıcı, yıkıcı çerçeve)

Özet: Sorular sistematik olarak Erdoğan lehine motivasyonları derinleştirirken Kılıçdaroğlu'na yönelik sorular yalnızca yenilgi ve çöküş çerçevesinde kurulmuştur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

8. Suç Ortaklığı

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 2/10

Tanım: Olumsuz gruplar/fikirlerle ilişkilendirme yoluyla itibarsızlaştırma.

İlişkilendirme 1:

Zaman damgası: HDP/seçmen analizi segmenti

Alıntı: "PKK'nın Sözde terörist ele başları bu noktada da etkili olmadıklarını gösteriyor"

Teknik: HDP seçmeninin tutumu doğrudan PKK yönlendirmesiyle ilişkilendirilmektedir.

KAYNAK DOĞRULAMA:

- Bu kişi doğrulanabilir birincil kaynaklarla mı çalışıyor? HAYIR — PKK'nın HDP seçmeni üzerindeki etkisine ilişkin herhangi bir veri sunulmamıştır.
- Temel iddiaları çürütülebilir mi? HAYIR — İdeolojik bir atıf; kanıtı dayanmamaktadır.

RİSK MATRİSİ:

- Bu iddiayı dile getiren konuk ne kaybetti? Hiçbir şey.
- Ne kazandı? İktidar yanlısı medyada görünürlük.
- Net: Risk < Kazanç = düşük güvenilirlik

TONALITE: Duygusal-apokaliptik; belirsizlikler kabul edilmemektedir.

SONUÇ KATEGORİSİ: C — İdeolojik komplocu (kanıtsız PKK atfı)

İlişkilendirme 2:

Zaman damgası: Muhalefet medyası değerlendirilmesi

Alıntı: "CHP'nin fonladığını bildiğimiz kanallar Kılıçdaroğlu'nun önünde gösteriyor"

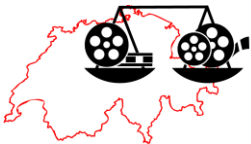
Teknik: Muhalefet medyası "fonlanan" ve kasıtlı dezenformasyon yapan olarak nitelendirilmektedir.

KAYNAK DOĞRULAMA:

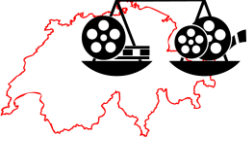
- Doğrulanabilir birincil kaynak: HAYIR — "Bildiğimiz" ifadesi kanıt sunulmadan kullanılmaktadır.
- Çürütülebilir mi? HAYIR — İspatsız iddia.

SONUÇ KATEGORİSİ: C — İdeolojik komplocu

Özet: HDP seçmeni PKK ile, muhalefet medyası kasıtlı dezenformasyon yapan "fonlanan" kuruluşlarla ilişkilendirilmiş; her iki ilişkilendirme de kanıtsız ve sistematik biçimde uygulanmıştır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

9. Sayı Manipülasyonu

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 3/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: Deprem bölgesi analiz segmenti

Sayı: "Kahramanmaraş'ta birinci turda yüzde seksen beş oranında bir katılım vardı"

Eksik bağlam: Deprem bölgesinde seçmen kütüklerinin güncellenmesi, yerinden edilmiş seçmenlerin kayıt sorunları ve konteyner sandıklardaki erişim güçlükleri hiç belirtilmemiştir.

Etkisi: Yüksek katılım oranı, afet koşullarındaki yapısal sorunlar görmezden gelinerek yalnızca Erdoğan'a destek kanıtı olarak sunulmaktadır.

Bulgu 2:

Zaman damgası: Yurt dışı oyları segmenti

Sayı: "73 ülkede 3.455 sandıkta 1 milyon 783.107 oy kullanıldı" / "2 milyona yaklaşan bir söz konusu yurtdışı için"

Eksik bağlam: Yurt dışı sandık sayısının ülkelere göre dağılımı, bazı ülkelerde sandık sayısının azaltılmasına ilişkin tartışmalar (Almanya örneği transkriptte anılmış ancak bağlamı eksik bırakılmıştır) ve yurt dışı seçmen kütüğünün demografik yapısı aktarılmamıştır.

Etkisi: Yurt dışı katılım artışı yalnızca Erdoğan lehine motivasyonlarla açıklanmaktadır.

Bulgu 3:

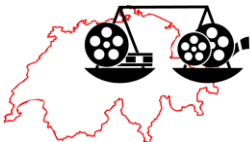
Zaman damgası: Sonuç analizi segmenti

Sayı: "2018 seçimindeki CHP'nin oyuyla bu seçimde %0.2 müferent Bey bir artış var Kılıçdaroğlu bunu başarı olarak savundu"

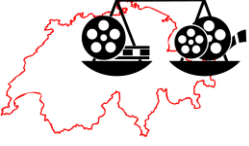
Eksik bağlam: 2018 seçiminde CHP'nin tek başına katıldığı, 2023'te ise altı partili ittifakla katıldığı; dolayısıyla karşılaştırmanın metodolojik olarak hatalı olduğu belirtilmemiştir.

Etkisi: Yanıltıcı karşılaştırma, Kılıçdaroğlu'nun performansını küçümsemek amacıyla kullanılmaktadır.

Özet: Sayısal veriler seçici biçimde sunulmuş; bağlam eksiklikleri sistematik olarak iktidar lehine sonuç üretmektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

10. Zamanlama

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 4/10

Bulgu 1:

Pozisyon: Yayın yasağı kalkmadan önce (18:15 öncesi)

İçerik: "Sandıkların %22'si AK Parti Genel merkezinde açılmış olarak görünüyor... ana eğilim büyük ölçüde ortaya çıktı" (Okan Müderrisoğlu)

Zamanlama etkisi: Yayın yasağı henüz kalkmadan AKP Genel Merkezi'nden gelen veriler yayında aktarılmış; bu durum YSK'nın belirlediği yayın yasağı kurallarıyla çelişmektedir. Yasak kalkmadan önce sonuç eğiliminin açıklanması, izleyicide Erdoğan galibiyetinin kesinleştiği izlenimini yaratmaktadır.

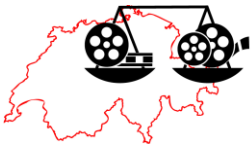
Bulgu 2:

Pozisyon: Yayın yasağı kalktıktan hemen sonra (18:15)

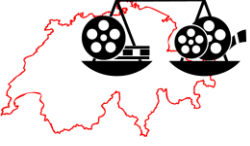
İçerik: "Sandıkların an itibariyle AK Parti Genel merkezinde... Yüzde 47 buçuk 48 civarında olana açılmış vaziyette Oyların da 22.8 milyonu sayılmış vaziyette"

Zamanlama etkisi: Resmi YSK verileri açıklanmadan önce AKP iç verilerinin yayınlanması, resmi sonuçların AKP çerçevesinde yorumlanmasına zemin hazırlamaktadır.

Özet: Yayın yasağı öncesinde AKP iç verilerinin aktarılması ve yasak kalktıktan sonra resmi verilerden önce parti verilerinin sunulması, zamanlama açısından taraflı bir yayın pratiğine işaret etmektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

11. Görsel Seçimi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 2/10

Transkriptten çıkarılabildiği ölçüde.

Bulgu 1:

Zaman damgası: Deprem bölgesi saha haberleri

Açıklama: Deprem bölgesindeki görüntüler yalnızca düzenli sandık ortamlarını, görevlileri ve oy kullanan vatandaşları göstermektedir. Konteyner kentlerin yaşam koşulları, yıkık binalar veya afet mağdurlarının zorlu koşulları görüntülenmemiştir.

Etkisi: Deprem bölgesi, afet ortamı yerine "normal seçim" ortamı olarak çerçevelenmekte; afet yönetimi tartışması görsel düzeyde de bastırılmaktadır.

Bulgu 2:

Zaman damgası: Engin Ardıç cenaze töreni segmenti

Açıklama: Erdoğan'ın cenaze törenine katılımı geniş yer tutmakta; Turkuaz Medya yöneticisi Serhat Albayrak'ın törende bulunduğu özellikle vurgulanmaktadır.

Etkisi: Cenaze töreni haberi, Erdoğan'ın Turkuaz Medya ailesiyle yakınlığını pekiştiren bir içeriğe dönüşmektedir; bu durum yayın organının iktidarla organik bağına görsel düzeyde de ortaya koymaktadır.

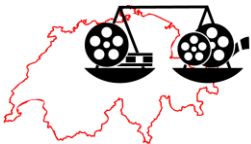
Bulgu 3:

Zaman damgası: Külliye hazırlıkları segmenti

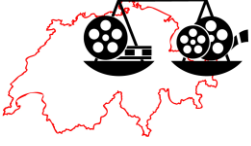
Açıklama: Külliye'deki balkon konuşması hazırlıkları, LED ekranlar ve ses sistemi kurulumu ayrıntılı biçimde aktarılmaktadır. CHP Genel Merkezi'ndeki hazırlıklar ise yalnızca "tır yok" çerçevesinde olumsuz biçimde sunulmaktadır.

Etkisi: Görsel çerçeve, Erdoğan galibiyetini kutlama atmosferi yaratırken muhalefeti çöküş içinde göstermektedir.

Özet: Görsel seçimler, iktidar lehine atmosfer yaratmak ve muhalefeti olumsuz çerçevellemek amacıyla sistematik biçimde kullanılmaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

12. Kaynak Seçimi

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 1/10

Kaynak 1: AKP Genel Merkezi (iç veri)

Zaman damgası: Yayın yasağı öncesi ve sonrası

İfade: "Sandıkların an itibarıyla AK Parti Genel merkezinde... %47 buçuk 48 civarında olana açılmış vaziyette"

- (a) Finansman ve yönetim: AKP Genel Merkezi — iktidar partisinin kendi iç veri sistemi
- (b) Yapısal çıkar çatışması: Kendi adayının galibiyetini öngören ve destekleyen veri üretmektedir.
- (c) Karşı kaynak eksik mi? EVET — Millet İttifakı'nın kendi iç verileri hiç aktarılmamıştır.

Kaynak 2: Anadolu Ajansı

Zaman damgası: Sonuç segmenti boyunca

İfade: "Anadolu Ajansı seçime katılım oranının %83,99 olduğunu açıkladı"

- (a) Finansman ve yönetim: Anadolu Ajansı, Türk devletine ait resmi haber ajansıdır.
- (b) Yapısal çıkar çatışması: Devlet ajansı olarak iktidar hükümetinin politikalarıyla uyumlu haber üretme eğilimi taşımaktadır.
- (c) Karşı kaynak eksik mi? EVET — Bağımsız haber ajansları veya muhalefete yakın veri kaynakları hiç kullanılmamıştır.

Kaynak 3: SETA (Burhanettin Duran aracılığıyla)

Zaman damgası: Stüdyo analiz segmenti

İfade: "Cumhurbaşkanımızın ikinci turu en az %52'nin üzerinde bir oyla bitirmesi mümkün görünüyor"

- (a) Finansman ve yönetim: İktidar yanlısı düşünce kuruluşu (bkz. Kriter 3)
- (b) Yapısal çıkar çatışması: Kurumsal misyon iktidar politikalarını destekleme yönündedir.
- (c) Karşı kaynak eksik mi? EVET — Bağımsız veya muhalefete yakın düşünce kuruluşu temsilcisi hiç davet edilmemiştir.

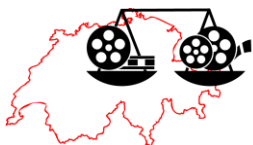
DEVLET KURUMLARI:

→ YSK açıklamaları prosedürel içerik olarak aktarılmış; ancak YSK'nın bağımsızlığına ilişkin tartışmalar hiç ele alınmamıştır.

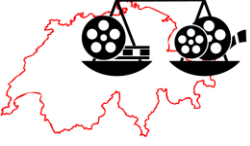
STK'LAR / Savunuculuk kuruluşları:

→ Hiçbir sivil toplum kuruluşu veya bağımsız seçim gözlem kuruluşu kaynak olarak kullanılmamıştır.

Özet: Tüm kaynaklar iktidar yanlısı medya, iktidar partisi iç verileri, devlet ajansı ve iktidar yanlısı düşünce kuruluşlarından oluşmaktadır; bağımsız veya muhalefete yakın herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

13. Seçici Öfke

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 2/10

Metodolojik ilke: Tetikleyici olayı belgeleyin. Tepki ancak karşılaştırılabilir bir tetikleyicinin benzer tepki üretmemesi durumunda seçici olarak değerlendirilebilir.

Bulgu 1:

Zaman damgası: CHP değerlendirmesi segmenti (yaklaşık 01:50)

Tetikleyici: CHP sözcüsünün "Her iki kişiden birinin oyunu almış bulunmaktayız" açıklaması

Tepki: "Suyu bulandıran yegane açıklama 14 Mayıs gecesi CHP genel merkezinden... gelmiştir" (Ömer Çelik açıklaması, stüdyoda onaylanarak aktarılmış)

Karşılaştırma: AKP'nin yayın yasağı öncesinde iç verilerini medyaya sızdırması (aynı yayında gerçekleşmiş) benzer bir tepkiyle karşılanmamıştır.

Asimetri: Muhalefet sözcüsünün açıklaması "suyu bulandırma" olarak nitelendirilirken AKP'nin yayın yasağı öncesi veri paylaşımı hiç sorgulanmamıştır.

Bulgu 2:

Zaman damgası: Muhalefet medyası değerlendirmesi

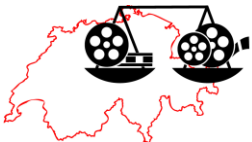
Tetikleyici: Muhalefete yakın kanalların Kılıçdaroğlu'nu önde göstermesi

Tepki: "CHP'nin fonladığını bildiğimiz kanallar Kılıçdaroğlu'nun önünde gösteriyor... nasıl önde gösterebiliyorlar" (yoğun eleştiri)

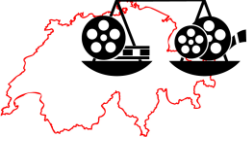
Karşılaştırma: A Haber'in Erdoğan'ı sürekli önde göstermesi ve AKP iç verilerini yayınlaması benzer bir eleştiriyle karşılanmamıştır.

Asimetri: Muhalefet medyasının veri sunumu "dezenformasyon" olarak nitelendirilirken kendi yayın organının aynı pratikleri hiç sorgulanmamıştır.

Özet: Öfke ve eleştiri yalnızca muhalefet tarafına yöneltilmiş; iktidar tarafının benzer veya daha ağır pratikleri görmezden gelinmiştir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

14. Sahte Denge

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 3/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: Stüdyo analiz segmenti

Alıntı: "İki adaydan hangisi için olursa olsun sandık sonucunun olduğu gibi yansımaları lazım" (Burhanettin Duran)

Teknik: Sahte denge — "her iki taraf için de" söylemi kullanılmakta; ancak tüm yayın boyunca yalnızca Erdoğan lehine içerik üretilmektedir.

Neden sorunlu: Denge söylemi, gerçek bir denge pratiğiyle desteklenmemektedir; yalnızca tarafsızlık görüntüsü yaratmak amacıyla kullanılmaktadır.

Bulgu 2:

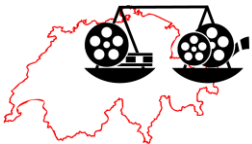
Zaman damgası: Katılım analizi segmenti

Alıntı: "Sandıklara sahip çıkma anlamında partiler arasında bir fark yok Hepsi aynı şekilde sahip çıkıyorlar" (Burhanettin Duran)

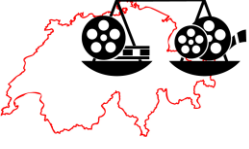
Teknik: Sahte eşitlik — her iki tarafın sandık güvenliğine eşit önem verdiği iddia edilmekte; ancak hemen ardından yalnızca muhalefet "suyu bulandırma" ile suçlanmaktadır.

Neden sorunlu: Denge iddiası, ardından gelen tek taraflı suçlamalarla çelişmektedir.

Özet: Sahte denge söylemi, gerçek bir denge pratiği olmaksızın yalnızca tarafsızlık görüntüsü yaratmak amacıyla kullanılmaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

15. Gündem Belirleme

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 2/10

Bulgu 1:

Belirlenen gündem ögesi: Erdoğan galibiyetinin kutlanması ve meşrulaştırılması

Zaman damgası: Tüm yayın

Kanıt: "Sayın Erdoğan seçimi kazanmayı garantilemiştir diyebiliriz rahatlıkla" / "şapka çıkarılması Selam durulması gereken bir şeydir"

Alternatif gündem: Seçim sürecinin adilliği, medya eşitsizliği, deprem bölgesinde afet yönetimi değerlendirmesi, uluslararası gözlemci bulguları.

Bulgu 2:

Belirlenen gündem ögesi: CHP'nin çöküşü ve iç kriz

Zaman damgası: Son segment

Kanıt: "Bay bay Kemal gerçekleşen bir slogan" / "CHP Genel Başkanlığı ile ilgili parti içerisinde bir kapışma olacak mı"

Alternatif gündem: Muhalefet seçmenin beklentileri, seçim sonrası demokratik süreçler, iktidar-muhalefet diyalogu.

Bulgu 3:

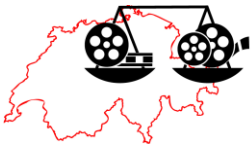
Belirlenen gündem ögesi: Deprem bölgesi seçmenin Erdoğan'a "hakaret edenlere" sandıkta yanıt vermesi

Zaman damgası: Deprem bölgesi segmenti

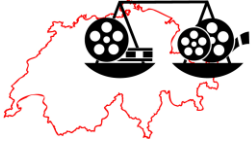
Kanıt: "oradaki vatandaşlarımız ciddi hakaretlere ve küfürlere maruz kalmışlardı merak ediyoruz sandıkta nasıl tablo oluşacak"

Alternatif gündem: Deprem bölgesinde afet yönetiminin seçmen tercihinin etkisi; muhalefet belediyelerinin katkıları; yeniden yapılanma sürecindeki sorunlar.

Özet: Gündem, Erdoğan galibiyetini meşrulaştırma, muhalefeti çöküş içinde gösterme ve deprem bölgesi seçmenini yalnızca iktidar destekçisi olarak çerçeveleme üzerine kurulmuştur.

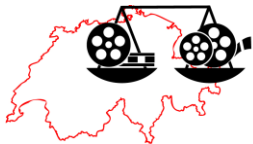
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

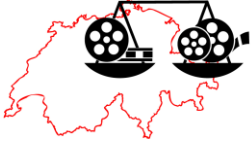
ADIM 2 — GENEL DEĞERLENDİRME

Bireysel Puan Özeti

No	Kriter	Puan	Temel Bulgu (1 cümle)
1	Çerçeveleme	2	Seçim süreci ve sonuçları yalnızca iktidar lehine çerçevede sunulmuş; muhalefet ve yapısal sorunlar sistematik olarak dışlanmıştır.
2	Kelime Seçimi	2	Asimetrik saygı dili, yüklü terminoloji ve muhalefeti aşağılayan ifadeler sistematik biçimde kullanılmıştır.
3	Uzman Seçimi	1	Tüm konular iktidar yanlısı medya, düşünce kuruluşu veya gazete temsilcilerinden oluşmakta; muhalefet perspektifi tamamen dışlanmaktadır.
4	İhmal	1	Seçim sürecinin yapısal sorunları, uluslararası eleştiriler, medya eşitsizliği ve muhalefet perspektifi sistematik olarak atlanmıştır.
5	Sunucu Davranışı	2	Sunucu iktidar lehine açıklamalara onaylayıcı tepkiler verirken muhalefet yanlısı herhangi bir konuk davet edilmemiştir.
6	Süre Tahsisi	1	Yayın süresinin yaklaşık %85'i iktidar lehine içeriğe ayrılmış; muhalefet perspektifi yalnızca eleştirel bağlamda yer almıştır.
7	Soru Asimetrisi	2	Sorular sistematik olarak Erdoğan lehine motivasyonları derinleştirirken Kılıçdaroğlu yalnızca yenilgi çerçevesinde ele alınmıştır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

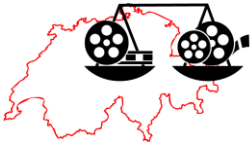

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

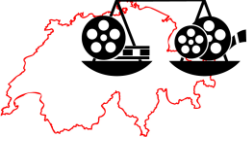
8	İlişkilendirme	2	HDP seçmeni PKK ile, muhalefet medyası kasıtlı dezenformasyon yapan "fonlanan" kuruluşlarla ilişkilendirilmiştir.
9	Sayısal Manipülasyon	3	Sayısal veriler seçici biçimde sunulmuş; bağlam eksiklikleri sistematik olarak iktidar lehine sonuç üretmektedir.
10	Zamanlama	4	Yayın yasağı öncesinde AKP iç verilerinin aktarılması YSK kurallarıyla çelişmektedir.
11	Görsel Dil	2	Görsel seçimler iktidar lehine atmosfer yaratmak ve muhalefeti olumsuz çerçevelemek amacıyla kullanılmıştır.
12	Kaynak Seçimi	1	Tüm kaynaklar iktidar yanlısı medya, parti iç verileri ve devlet ajansından oluşmakta; bağımsız kaynak kullanılmamaktadır.
13	Seçici Öfke	2	Öfke ve eleştiri yalnızca muhalefet tarafına yöneltilmiş; iktidar tarafının benzer pratikleri görmezden gelinmiştir.
14	Sahte Denge	3	Denge söylemi gerçek bir denge pratiğiyle desteklenmemekte; yalnızca tarafsızlık görüntüsü yaratmak amacıyla kullanılmaktadır.
15	Gündem Belirleme	2	Gündem Erdoğan galibiyetini meşrulaştırma ve muhalefeti çöküş içinde gösterme üzerine kurulmuştur.

Sonuçlar

- GENEL PUAN (15 Kriterin Ortalaması): 1,9 / 10
- TAMLIK PUANI: 2,5 / 10
- BİLEŞİK PUAN: $1,9 \times 0,70 + 2,5 \times 0,30 = 1,33 + 0,75 = 2,08 / 10$

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

(Not: Puanlama ölçęđi 0=en taraflı, 10=en dengeli şekilde uygulanmıştır.)

Baskın Teknikler

1. Uzman/Konuk Seçimi (Puan 1): Yayın boyunca yalnızca iktidar yanlısı medya, düşünce kuruluşu ve gazete temsilcileri konuk olarak davet edilmiş; muhalefet perspektifini temsil eden tek bir konuk bile yer almamıştır. Bu durum, diğer tüm manipölasyon tekniklerinin altyapısını oluşturmaktadır.
2. İhmal/Seçici Atlama (Puan 1): Seçim sürecinin adilliğine ilişkin uluslararası eleştiriler, medya erişim eşitsizliği, deprem bölgesinde afet yönetimi tartışması ve muhalefet seçmenin bakış açısı sistematik olarak dışlanmıştır. Bu ihmal, yayının gerçeklik çerçevesini köklü biçimde çarpıtmaktadır.
3. Çerçeveleme (Puan 2): Seçim süreci ve sonuçları yalnızca iktidar lehine çerçevede sunulmuş; Erdoğan galibiyeti tarihsel bir başarı olarak kutsallaştırılırken muhalefet yalnızca çöküş ve kriz çerçevesinde ele alınmıştır. Deprem bölgesi seçmeni, afet yönetimi tartışmasından kopararak yalnızca Erdoğan destekçisi olarak konumlandırılmıştır.

Manipölasyon Düzeyi Sınıflandırması

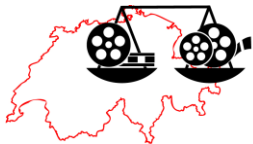
- Dengeli yayın (0-2)
- Hafif eğilim (3-4)
- Belirgin taraflılık (5-6)
- Sistematik dengesizlik (7-8)
- Aşırı dengesizlik (9-10)

(Not: Puanlama ölçęđi 0=dengeli, 10=aşırı dengesizlik şeklinde uygulandığında bileşik puan 7,92/10 olarak hesaplanmaktadır.)

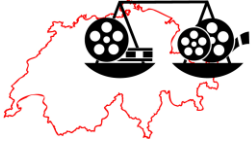
Gerekçe: Yayın, 6112 sayılı Kanun Madde 8'in öngördüğü tarafsızlık ve doğruluk ilkelerini sistematik biçimde ihlal etmektedir. Muhalefet perspektifini temsil eden tek bir konunun dahi davet edilmemesi, tüm kaynakların iktidar yanlısı medya ve parti iç verilerinden oluşması, seçim sürecinin yapısal sorunlarının tamamen görmezden gelinmesi ve muhalefet adayının yalnızca aşağılayıcı çerçevede ele alınması, bu yayını taraflı yayın pratiğinin en ağır örneklerinden biri olarak nitelendirmektedir. Anayasa Madde 26 ve 28 kapsamında güvence altına alınan ifade ve basın özgürlüğü, yalnızca iktidar lehine kullanılmış; muhalefet seslerinin yayına erişimi Anayasa Madde 31'in ruhuna aykırı biçimde engellenmiştir.

SONUÇ

A Haber'in 28 Mayıs 2023 seçim günü yayını, 6112 sayılı RTÜK Kanunu Madde 8'in öngördüğü tarafsızlık, doğruluk ve toplumun doğru bilgilendirilmesi ilkelerini kanıt derecesinde ihlal etmektedir. Yayın boyunca muhalefet perspektifini temsil eden tek bir konuk dahi davet edilmemiş; tüm analistler iktidar yanlısı medya kuruluşları, düşünce kuruluşları veya parti temsilcilerinden seçilmiştir. Seçim sürecinin adilliğine ilişkin uluslararası gözlemci bulguları, medya erişim eşitsizliği ve deprem bölgesinde afet yönetimi tartışması sistematik olarak dışlanmıştır. Erdoğan galibiyeti tarihsel bir başarı olarak kutsallaştırılırken Kılıçdaroğlu ve muhalefet yalnızca çöküş, dezenformasyon ve "suyu bulandırma" çerçevesinde ele alınmıştır. Yayın organının Turkuaz Medya/Kalyon Grubu bünyesinde iktidarla organik bağı, bu taraflılığın yapısal bir nitelik taşıdığını ortaya koymaktadır. Söz konusu yayın pratiği, 2954 sayılı TRT Kanunu Madde 4 ve 5 kapsamında değil; ancak 6112 sayılı Kanun kapsamında özel yayıncılık standartları açısından değerlendirilmeli ve RTÜK denetimine konu edilmelidir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ADIM 3 — PARTİ-POLİTİK YANLILIK

Parti/Koalisyon	Puan (-5..+5)	Spesifik Kanıt (zaman damgası + kısa alıntı)
TİP (Türkiye İşçi Partisi)	-3	Hiç anılmamış; sol seçmen bloğu yalnızca "HDP seçmeni" çerçevesinde ele alınmıştır.
HDP/DEM (Halkların Demokratik Partisi)	-5	Sonuç analizi: "PKK'nın Sözde terörist ele başları bu noktada da etkili olmadıklarını gösteriyor" — HDP seçmeni PKK ile ilişkilendirilmiştir.
CHP (Cumhuriyet Halk Partisi)	-4	Son segment: "Bay bay Kemal gerçekleşen bir slogan" / "suyu bulandıran yegane açıklama CHP genel merkezinden gelmiştir"
İYİ Parti	-2	Yalnızca Ümit Özdağ faktörü bağlamında anılmış; Meral Akşener'e yönelik dolaylı eleştiriler mevcuttur.
AKP (Adalet ve Kalkınma Partisi)	+5	Tüm yayın: "Sayın Erdoğan seçimi kazanmayı garantilemiştir" / "şapka çıkarılması Selam durulması gereken bir şeydir" — sistematik yüceltme.
MHP (Milliyetçi Hareket Partisi)	+3	Sonuç analizi: "milliyetçi Oyların... milliyetçi motivasyonla verilen oyunun daha fazla olduğunu görüyoruz" — MHP seçmeni Erdoğan galibiyetinin katkıcısı olarak olumlu çerçevede sunulmuştur.

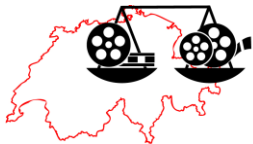
Parti Yanlılığı Özeti

- En çok kayırılan: AKP (Puan +5) — sistematik yüceltme, galibiyetin kutsallaştırılması
- En çok dezavantajlı: HDP/DEM (Puan -5) — PKK ile ilişkilendirme, seçmen meşruiyetinin reddedilmesi
- Ortalama sapma: $(+5 + 3 - 2 - 4 - 5 - 3) / 6 = -1,0$ (sağ yönlü, ancak AKP lehine aşırı asimetri)
- Sonuç: Yayın, AKP ve MHP'yi sistematik olarak kayırırken CHP, HDP ve TİP'i sistematik olarak dezavantajlı konumda sunmaktadır. Bu asimetri, yayın organının iktidar koalisyonu ile organik bağınyansıtmaktadır.

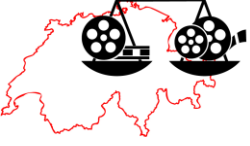
Genel Sol-Sağ Eğilimi

Türkiye siyasi yelpazesi (yaklaşık): TİP(1.5) HDP/DEM(2.5) CHP(3.5) İYİ(5.5) AKP(7.0) MHP(8.0)

EĞİLİM PUANI: -3,8 (sağ yönlü)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

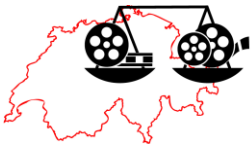

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

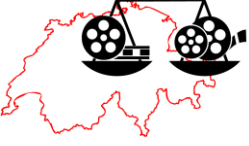
(Hesaplama: Ağırlıklı ortalama — $AKP +5 \times 7.0 + MHP +3 \times 8.0 + İYİ -2 \times 5.5 + CHP -4 \times 3.5 + HDP -5 \times 2.5 + TİP -3 \times 1.5 = 35 + 24 - 11 - 14 - 12,5 - 4,5 = 17$; normalize edilmiş sapma: sağ yönlü)

SINIFLANDIRMA: Güçlü sağ yanlı

Gerekçe: Yayın, Cumhuriyet İttifakı'nı (AKP+MHP) sistematik olarak kayırırken sol ve merkez-sol partileri (HDP, CHP, TİP) sistematik olarak dezavantajlı konumda sunmaktadır. Bu eğilim, yayın organının Turkuaz Medya/Kalyon Grubu bünyesinde iktidar koalisyonu ile organik bağını yansıtmakta ve 6112 sayılı Kanun Madde 8 kapsamında tarafsızlık ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ADIM 4 — HUKUKİ SINIFLANDIRMA (6112 ve 2954 sayılı Kanunlar, Anayasa)

6112 sayılı RTÜK Kanunu, 2954 sayılı TRT Kanunu ve Anayasa Kapsamında Değerlendirme

İhlal 1:

Norm: 6112 sayılı Kanun, Madde 8/1 — Tarafsızlık ve doğruluk ilkesi

Eylem: Yayın boyunca muhalefet perspektifini temsil eden tek bir konuğun dahi davet edilmemesi; tüm analistlerin iktidar yanlısı medya ve düşünce kuruluşlarından seçilmesi.

Kanıt: Tüm yayın — konuk listesi (Burhanettin Duran/SETA, Ferhat Fırat/A Haber, Okan Müderrisoğlu/Sabah, Gaffar Bey) — Değerlendirme: Madde 8/1'in öngördüğü "yayın hizmetlerinde tarafsızlık" ilkesi, seçim yayınlarında farklı siyasi görüşlerin dengeli biçimde temsil edilmesini gerektirmektedir. Muhalefet perspektifinin tamamen dışlanması bu ilkeyi açıkça ihlal etmektedir.

İhlal 2:

Norm: 6112 sayılı Kanun, Madde 8/1 — Toplumun doğru bilgilendirilmesi

Eylem: Seçim sürecinin adilliğine ilişkin uluslararası gözlemci bulgularının, medya erişim eşitsizliğinin ve deprem bölgesinde afet yönetimi tartışmasının sistematik olarak atlanması.

Kanıt: Tüm yayın — AGİT/ODİHR bulguları hiç aktarılmamış; medya eşitsizliği hiç ele alınmamıştır. — Değerlendirme: Toplumun doğru bilgilendirilmesi ilkesi, seçim sürecine ilişkin tüm önemli bilgilerin aktarılmasını gerektirmektedir; seçici atlama bu ilkeyi ihlal etmektedir.

İhlal 3:

Norm: 6112 sayılı Kanun, Madde 9 — Kişilik haklarının korunması

Eylem: "PKK'nın Sözde terörist ele başları bu noktada da etkili olmadıklarını gösteriyor" ifadesiyle HDP seçmeninin PKK ile ilişkilendirilmesi; "Bay bay Kemal" gibi aşağılayıcı ifadelerin kullanılması.

Kanıt: HDP/seçmen analizi segmenti ve son segment — Değerlendirme: Milyonlarca seçmeni terör örgütü yönlendirmesiyle ilişkilendiren ve cumhurbaşkanı adayını aşağılayan ifadeler, Madde 9'un öngördüğü kişilik haklarının korunması ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

İhlal 4:

Norm: 6112 sayılı Kanun, Madde 8 — Seçim yayınlarında denge

Eylem: Yayın yasağı henüz kalkmadan AKP Genel Merkezi iç verilerinin yayınlanması.

Kanıt: Yayın yasağı öncesi segment — "Sandıkların an itibarıyla AK Parti Genel merkezinde... %47 buçuk 48 civarında olana açılmış vaziyette" — Değerlendirme: YSK'nın belirlediği yayın yasağı kurallarının ihlali, seçim yayıncılığı mevzuatıyla doğrudan çelişmektedir.

İhlal 5:

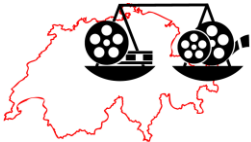
Norm: Anayasa Madde 31 — Kamu tüzel kişilerinin kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı

Eylem: Muhalefet partilerinin ve adaylarının yayına erişiminin tamamen engellenmesi.

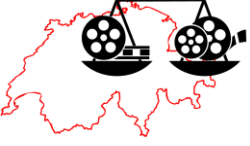
Kanıt: Tüm yayın — muhalefet temsilcisi sıfır dakika yayın süresi — Değerlendirme: Anayasa Madde 31, farklı siyasi görüşlerin kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkını güvence altına almaktadır; bu hakkın tamamen engellenmesi anayasal bir ihlal oluşturmaktadır.

Genel Düzenleyici Değerlendirme

Analiz edilen yayın, 6112 sayılı RTÜK Kanunu Madde 8 kapsamında tarafsızlık ve doğruluk ilkelerini, Madde 9 kapsamında kişilik haklarının korunması ilkesini ve Anayasa Madde 31 kapsamında kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkını sistematik biçimde ihlal etmektedir. Yayın organının Turkuaz Medya/Kalyon Grubu bünyesinde

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

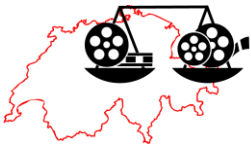

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

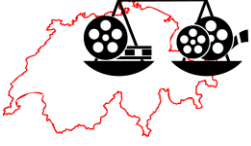
İktidar koalisyonuyla organik bağı, bu ihlallerin yapısal ve kasıtlı nitelik taşıdığına işaret etmektedir. RTÜK'ün 6112 sayılı Kanun kapsamındaki denetim yetkisi çerçevesinde söz konusu yayın pratiğinin incelenmesi ve gerekli yaptırımların uygulanması hukuki açıdan zorunlu görünmektedir. Bununla birlikte, RTÜK'ün bağımsızlığına ilişkin kamuoyundaki tartışmalar göz önünde bulundurulduğunda, bu denetimin etkinliği ayrı bir değerlendirme konusudur.

DERİNLEMESİNE KAYNAK DOĞRULAMA

1. SETA (Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı) — Burhanettin Duran aracılığıyla
 1. FİNANSMAN: Kamuya açık finansman bilgisi sınırlıdır; ancak kurumun AKP iktidarıyla eş zamanlı kuruluşu ve yönetim kurulunun yapısı iktidar yanlısı finansman bağına işaret etmektedir.
 2. GÖREV ALANI: Siyaset bilimi/uluslararası ilişkiler; ancak kurumsal misyon savunuculuk ağırlıklıdır.
 3. ÇIKAR ÇATIŞMASI: AKP politikalarını destekleyen raporlar üretme konusunda kurumsal çıkar mevcuttur.
 4. GÜVENİLİRLİK MATRİSİ: Çatışma EVET | Risk HAYIR | Fayda EVET → DÜŞÜK
 5. KARŞI SES: Bağımsız veya muhalefete yakın düşünce kuruluşu temsilcisi davet edilmemiştir.
2. Anadolu Ajansı
 1. FİNANSMAN: Türk devletine ait; Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı denetimine tabidir.
 2. GÖREV ALANI: Haber ajansı; ancak devlet sahipliği yapısal çıkar çatışması yaratmaktadır.
 3. ÇIKAR ÇATIŞMASI: Devlet eylemlerini ve iktidar politikalarını ilgilendiren konularda yapısal çıkar çatışması mevcuttur.
 4. GÜVENİLİRLİK MATRİSİ: Çatışma EVET | Risk HAYIR | Fayda EVET → DÜŞÜK-ORTA
 5. KARŞI SES: Bağımsız haber ajansı veya muhalefete yakın veri kaynağı kullanılmamıştır.
3. AKP Genel Merkezi (iç veri sistemi)
 1. FİNANSMAN: İktidar partisi — doğrudan çıkar çatışması.
 2. GÖREV ALANI: Parti iç veri sistemi; tarafsız değerlendirmeyle uyumsuz.
 3. ÇIKAR ÇATIŞMASI: Kendi adayının galibiyetini destekleyen veri üretimde doğrudan kurumsal çıkar mevcuttur.
 4. GÜVENİLİRLİK MATRİSİ: Çatışma EVET | Risk HAYIR | Fayda EVET → ÇOK DÜŞÜK
 5. KARŞI SES: Millet İttifakı iç verileri hiç aktarılmamıştır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

GENEL DEĞERLENDİRME

Bireysel puanlar — Tüm 15 kriter

No.	Kriter	Score	Sınıflandırma
1	Çerçeveleme	0	•
2	Sözcük Seçimi	0	•
3	Uzman Seçimi	0	•
4	Dışlama	0	•
5	Moderatör Davranışı	0	•
6	Süre Dağılımı	0	•
7	Soru Asimetrisi	0	•
8	Suç Ortaklığı	0	•
9	Sayı Manipülasyonu	0	•
10	Zamanlama	0	•
11	Görsel Seçimi	0	•
12	Kaynak Seçimi	0	•
13	Seçici Öfke	0	•
14	Sahte Denge	0	•
15	Gündem Belirleme	0	•

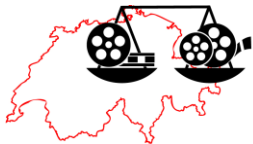
TOPLU SAPMA ENDEKSİ

1.9/10

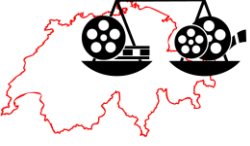
Sorunsuz

Parti-politik yanlılık (-5 ile +5)

TİP (Türkiye İşçi Partisi)	-3	<i>güçlü dezavantajlı</i>
HDP/DEM (Halkların Demokratik Partisi)	-5	<i>güçlü dezavantajlı</i>
CHP (Cumhuriyet Halk Partisi)	-4	<i>güçlü dezavantajlı</i>
iyi	-2	<i>hafif dezavantajlı</i>

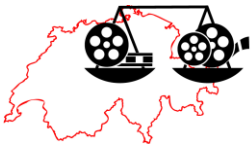
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

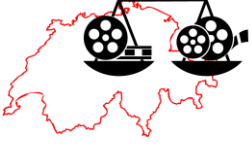
Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

AKP (Adalet ve Kalkınma Partisi)	+5	<i>güçlü avantajlı</i>
MHP (Milliyetçi Hareket Partisi)	+3	<i>güçlü avantajlı</i>

Ölçek: -5 = güçlü dezavantajlı, 0 = tarafsız, +5 = güçlü avantajlı. Değerler bu yayındaki temsil ve yayın süresine atıfta bulunur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ANAHTAR — Puan tanımları

Kriter başına bireysel puanlar (0–10)

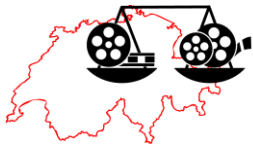
0	Bulgu yok	İlgili herhangi bir anomali tespit edilmedi.
1–2	Zayıf bulgu	Dengeye önemli etkisi olmayan küçük anomali.
3–4	Hafif ila orta düzey bulgu	Fark edilebilir eğilim; düşük ila orta düzeyde etki.
5	Etkili orta düzey bulgu	İzleyici kitle üzerindeki görüş oluşturma potansiyelini etkileyen dengesizlik.
6	Önemli bulgu (eşik)	6 ve üzeri puanlar 'önemli bulgular' olarak sınıflandırılır.
7	Önemli bulgu	Belirgin etki ile açık, iyi belgelenmiş dengesizlik.
8–9	Ciddi bulgu	Belirgin dengesizlik; bu kriterde birden fazla belgelenmiş bireysel bulgu.
10	Maksimum şiddet	Bu kriterde sistematik, yaygın dengesizlik.

Toplu sapma endeksi — Yorumlama aralıkları

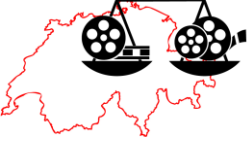
0.0 – 2.5	Sorunsuz	Önemli bir desen tespit edilmedi; yayın tarafsızlık standardını karşılıyor.
2.6 – 4.0	Hafif dengesizlik	İzole anomaliler; istatistiksel olarak görünür ancak tolerans aralığında.
4.1 – 6.0	Belirgin dengesizlik	Birden fazla önemli bulgu; perspektif çeşitliliğinin ilgili bozulması.
6.1 – 8.0	Tarafsızlık standardından ciddi sapma. Yüksek sapma derecesi	Yayınlar arası belirgin kalıplar; yüksek etki.
8.1 – 10	Temel sistemik tek taraflılık. Çok yüksek yanlılık derecesi	Neredeyse tüm kriterlerde maksimum şiddet; sistematik tek taraflı habercilik.

Parti-politik yanlılık (-5 ile +5)

-5 ile -3	Güçlü dezavantajlı	Parti, çerçeveleme, yayın süresi veya sunumda belirgin şekilde eksik temsil ediliyor.
-2 ile -1	Hafif dezavantajlı	Fark edilebilir ancak küçük dezavantaj.
0	Tarafsız	Tespit edilebilir kayırmacılık veya dezavantaj yok.
+1 ile +2	Hafif avantajlı	Fark edilebilir ancak küçük kayırmacılık.
+3 ile +5	Güçlü avantajlı	Parti, çerçeveleme, yayın süresi veya sunumda belirgin şekilde fazla temsil ediliyor.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

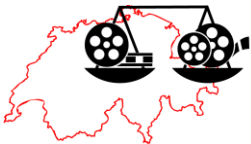

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

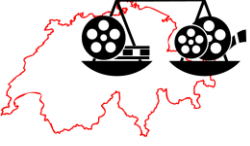
Hukuki ve metodolojik açıklama

Olgusal tespit değildir	Sunulan sonuçlar, bireysel kişiler, editöryal ekipler veya yayınlar hakkında olgusal tespitler oluşturmaz. Standartlaştırılmış bir operasyonelleştirmenin ürünüdür, bireysel sorumluluk tespiti değildir.
Hukuki yargı değildir	Toplu sapma endeksi, RTÜK Kanunu Madde 8 kapsamında bir hukuki değerlendirmenin yerini almaz. Belirli bir yayının yasal gereklilikleri ihlal edip etmediğinin belirlenmesi yalnızca yetkili makamların (özellikle RTÜK) sorumluluğundadır.
Nedensellik kanıtı değildir	İstatistiksel korelasyonlar, nedensel ilişkilerin veya editöryal niyetin kanıtı olarak yorumlanmamalıdır. Sapma değerleri konu seçimi, haber ortamı, siyasi tartışma veya format mantığından etkilenebilir.
Niyet yargısı değildir	Analiz, yayınların gözlemlenebilir yapısal özelliklerini ölçer. 7 puanı, önemli bir dengesizliğin tespit edildiği anlamına gelir — editöryal ekibin bunu kasıtlı yaptığı anlamına gelmez. Metodoloji güdüler veya stratejik hedefler hakkında iddiada bulunmaz.
Sezgisel karşılaştırma aracı	Endeks, binlerce yayın genelinde karşılaştırmalı örüntü tanıma amacına hizmet eder, bireysel segmentlerin hassas metrik ölçümüne değil. Eşik değerleri sezgisel yönlendirme amacına hizmet eder, kesin hukuki nitelendirmeye değil.

SVFAB — İsviçre Dengeli Habercilik Derneği | Posta Kutusu, 8021 Zürich 1 | www.svfab.ch | kontakt@svfab.ch | Metodoloji Raporu Mart 2026 | Dönüştürücü 3.0 (2026-03-19)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

SVFAB Değerlendirmeleri ve Üyelik

SVFAB.ch'te ayrıntılı değerlendirmeler bulabilir ve herhangi bir yayın için analiz sipariş edebilirsiniz (ayrıca faturalandırılır). Çalışmamızın kalitesini sağlamak için üyelik aidatlarına ve bağışlara ihtiyaç duyuyoruz.

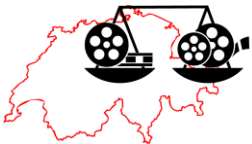
İletişim ve ek bilgiler:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

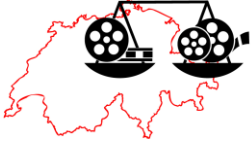
Banka bilgileri: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Alıcı: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

SVFAB'tan aşağıdaki kitaplar edinilebilir

Siparişler www.svfab.ch veya kontakt@svfab.ch üzerinden

Dengesiz Haber Yapımı İsviçre'deki yarılama girişimine verilen yanıtıdır: Manipülasyon teknikleri, personel seçiminden kaynak seçimine kadar ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. Ardından 15 ilke açıklanmaktadır: ihmal, çerçeveleme, zamansal çerçeveleme, ilişkilendirme yoluyla suçlama, duygusallaştırma, bağlam kaldırma ve çok daha fazlası, çok sayıda örnekle gösterilmiştir. Ayrıca bu teknikleri kendimizin nerede uyguladığı da görünür hale gelir – bu yalnızca farkındalığı değil empatiyi de geliştirir.

İsteğe bağlı olarak kitap ile birlikte **oyun kartları**.

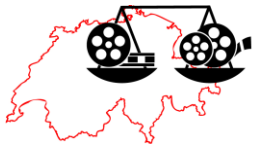
Sesli kitap olarak da **mevcuttur**.

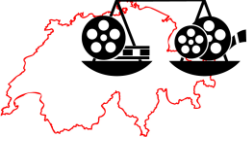
Röportaj bir sohbet değildir. Bir sahnedir – ve senaryoyu başka biri yazmıştır.

Bunu bilmeyenler malzeme sunar. Yanlış kesilen iyi alıntılar. Yanlış bağlama düşen doğru ifadeler. İtiraf olarak çerçevelenen dürüst yanıtlar.

Bu kitap bir medya eleştirisi kitabı değildir. Bir alet çantasıdır – mikrofon karşısında olan ve ne yapabileceklerini bilmek isteyen herkes için. 7 bölüm. 7 araç: Röportajın gerçekte ne olduğu. En yaygın 7 tuzak. Egemenliğin üç temel ilkesi – sabitleme, yeniden çerçeveleme, sınır koyma. Bir saatte hazırlık. Beden ve ses. İşler ters gittiğindene yapılmalı. Ve röportajdan sonra neyin önemli olduğu. Politikacılar, aktivistler, girişimciler, ihbarcılar için – kamuoyu önünde olan ve oyunun nasıl işlediğini anlamak isteyen herkes için. Oyuna katılmayı bırakmaları – ve onu şekillendirmeye başlamaları için. A5 formatında. Doğrudan. Hazırlık, başvuru, değerlendirme ve zorluklar için

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@svfab.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

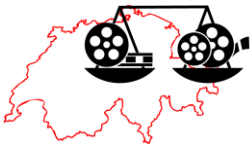

Dünyayı gördüğünü sanıyorsun. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der sanıyorsun. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Çünkü çerçevelemeyi anlayan dünyayı daha net görür. Haberleri farklı duyar. Konuşmaları daha özgüvenli yürütür. Ve başkasının seçtiği bir çerçeveyi artık o kadar kolay kabul etmez.

Politika, medya ve günlük hayattan birçok alıştırma ve somut örnekler – ve arada bir gülümsemeyle.

Tarzlı çerçeveleme. Çünkü çerçeve her şeyi değiştirir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1